

Uddrag af Justitsministeriets skrivelse af 24. februar 1994 til Socialministeriet

2. *Ministerens forpligtelser på områder, der overgår til hjemmestyret efter hjemmestyrelovens § 9.*

Der er ikke i den færøske hjemmestyrelov fastsat nærmere regler for ministerens forpligtelser på områder inden for ministerens forretningsområde, som hjemmestyret overtager efter hjemmestyrelovens § 9. Forarbejderne til hjemmestyreloven indeholder ikke nærmere oplysninger herom.

I bemærkningerne til den grønlandske hjemmestyrelovs § 5, jf. Folketingstidende 1978-79, Tillæg A, sp. 336, anføres, at ministeren på områder, der overgår til hjemmestyret efter bemyndigelse i medfør af bestemmelsen, »har et ansvar for, at hjemmestyret overholder de rammer, der er fastsat i den konkrete bemyndigelseslovgivning...«.

I betænkning nr. 837/1978, Hjemmestyre i Grønland, bind 1, side 88, anfører hjemmestyrekommissionen tilsvarende, at ministerens ansvar vedrørende tilskudsfinansierede områder »omfatter ansvar for, at hjemmestyret overholder de rammer, der er fastsat i bemyndigelseslovgivningen, men går på den anden side ikke videre.«

Statsministeriet har i en skrivelse af 31. januar 1994 til Statsrevisoratet givet udtryk for tilsvarende synspunkter om ministerens forpligtelser, for så vidt angår sagsområder, der overgår til Færøernes hjemmestyre efter § 9 i den færøske hjemmestyrelov:

»I og med at alle betydende udgifter ved områder, der administreres af landsstyret i henhold til hjemmestyrelovens § 9, fra 1. juli 1993 er omlagt til et generelt bloktilskud under Finansministeriet.... Og at statens krav til de offentlige ydelser på Færøerne fremgår eller fremover vil fremgå af summariske »rammelove«, vil den færøske ordning stærkt tilnærme sig den ordning, der gælder for Grønlands hjemmestyre. I overensstemmelse hermed vil statens opgaver indskrænke sig til at sørge for, at tilskud er korrekt overført, hvilket er Finansministeriets ansvar, og til at påse, at de summariske bestemmelser i »rammelovene« overholdes, hvilket er de pågældende ressortministeriers ansvar.«

Efter Justitsministeriets opfattelse kan spørgsmålet om ministerens forpligtelser på områder, der overgår til Færøernes hjemmestyre efter hjemmestyrelovens § 9 ved rammelove som dem, der er foreslået, for så vidt angår social- og sundhedsvæsenet, give anledning til tvivl, hvis der ikke i rammelovene fastsættes nærmere regler herom, eller hvis forarbejderne til lovene ikke indeholder nærmere oplysninger om spørgsmålet.

Dette gælder, selv om det antages, at vurderingen af ministerens forpligtelser på de ved rammelovene overførte områder skal foretages ud fra samme regler som dem, der måtte gælde for områder, der overgår til Grønlands hjemmestyre efter den grønlandske hjemmestyrelovs § 5.

Der kan således rejses spørgsmål om, hvad der ligger i, at ministerens forpligtelser er begrænset til at påse, at bestemmelserne i rammelovene »overholdes«. Det må f.eks. anses for uklart, om ministeren alene skal sikre sig, at hjemmestyret udsteder regler på de områder, hvor hjemmestyret har fået kompetencen, eller om ministeren tillige skal vurdere indholdet og administrationen af de regler, som hjemmestyret udsteder.

Der kan endvidere rejses spørgsmål om, hvordan ministeren skal udføre sin tilsynsopgave, og hvad ministeren skal foretage sig, hvis det konstateres, at hjemmestyret ikke »overholder« bestemmelserne i bemyndigelseslovene.

Under hensyn til den tvivl, der efter Justitsministeriets opfattelse kan rejses om ministerens forpligtelser på områder, der overgår til Færøernes hjemmestyre efter hjemmestyrelovens § 9 ved rammelove som de foreslåede vedrørende social- og sundhedsvæsenet, finder Justitsministeriet, at spørgsmålet bør søges nærmere reguleret i rammelovene eller efter omstændighederne i bemærkningerne hertil.

Det tilføjes, at det ovenfor anførte alene angår spørgsmålet om vedkommende ministers forpligtelser i henhold til de bestemmelser i de foreslåede rammelove, hvorefter Færøernes hjemmestyre bemyndiges til at overtage den regelfastsættende myndighed og administrationen af et område.